

[Hauch.]

for Dommerstanden. Jeg lagde ikke Mærke til, at den højtærede Minister i Dag beskæftigede sig med disse Motiver til Trods for, at der dog nu er faldet adskillige Domme efter denne Lov. Naar man ser Dommene efter, maa man vist ogsaa erkende, at der ikke er noget i disse Domme eller i deres Virkninger, der tyder paa, at Loven i mindste Maade kan komme til at virke skadeligt for Erhvervslivet eller nedbrydende for vor Dommerstands Anseelse. Der foreligger i hvert Fald ikke for den Gruppe, som jeg har den Ære at føre Ordet for her, noget, der kunde berettigede os til paa nærværende Tidspunkt at tage en anden Stilling overfor dette Lovforslag, end Tilfældet har været tidligere. Jeg skal derfor erklære, at vi for vort Vedkommende vil anbefale det høje Ting at stemme imod det foreliggende Lovforslag, naar det kommer til endelig Afstemning her i Tinget.

Carl F. Madsen: Da Forslaget til Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed for et Par Aar siden var til Behandling i det høje Ting, advarede jeg meget indtrængende imod at ophøje Forslaget til Lov. Jeg gjorde det, fordi det ikke var muligt at overskue Rækkevidden af Forslaget, og fordi det stod for mig saaledes, at Loven med sine haarde Bestemmelser om Erstatning, Bøder og simpelt Fængsel for Foretagelsen af visse Handlinger først og fremmest havde Bud til Arbejdernes Organisationer. De meget kraftige, men efter min Formening ganske uberettigede Angreb, som i den senere Tid er fremkommet fra Landboforeningernes ledende Mænd mod Fagforeningerne — og jeg har studeret med stor Interesse, i hvilken Forbindelse de fremkom —, bestyrker mig i min Tro paa, at denne Lov, da den i sin Tid blev fremsat og vedtaget her i Rigsdagen, var rettet særlig mod Arbejderne.

Nu er Forholdet imidlertid det, at Landboerne ogsaa har deres Organisationer, og det er ganske naturligt, at de har det og virker med dem i Medlemmernes Interesse. Og vi ved, at Landboerne forstaar at bruge deres Foreninger og vist ogsaa bruger dem baade fornøftigt og til afgjort Fordel for Medlemmerne. Det synes jeg ikke, der er noget som helst at sige til. Men det forekommer mig, at naar Forholdet er saadan for Landboerne og andre Samfundsklasser, maa Arbejderne ogsaa have Lov til at have deres Organisationer og have Lov til at lade disse Organisationer varetage Medlemmernes Interesser. Det er netop

det, Fagforeningerne er sat til at gøre. Arbejderne har allerede for mange Aar siden indset Nødvendigheden af at slutte sig sammen i faglige Foreninger. Vi ved allesammen, at Arbejderne har ikke i samme Forstand som andre Samfundsborgere Varer at handle med. Den eneste Vare, Arbejderne har at handle med, er deres Arbejdskraft. Men vi ved ogsaa, at hvis den enkelte Arbejder overfor Arbejdsgiveren tilbyder sin Arbejdskraft, saa er der mangfoldige Eksempler paa, at Arbejderne er blevet skambuddt, at der er blevet tilbudt Arbejderne Lønninger, som hverken de selv, deres Familie eller deres Børn kunde leve af. Derfor er man blevet tvunget ind paa Tanken om at oprette Fagforeninger for at lade disse varetage Medlemmernes Interesser og søge at faa oprettet det, man kalder kollektive Aftaler om Løn- og Arbejdsvilkaar. Fagforeningernes Formaal har altid været og er fremdeles det at faa fastsat Aftaler om Løn- og Arbejdsvilkaar for Medlemmerne. Men vi ved ogsaa, at netop denne Opgave, som Fagforeningerne har: paa Medlemmernes Vegne at henvende sig til Arbejdsgiverne eller til de Arbejdsgivere, der repræsenterer Arbejdsgivernes Foreninger, om Fastsættelse af Lønnings- og Arbejdsvilkaar, ikke altid gaar saa let, idet Interesserne ikke er fælles. Arbejderne kræver det mest mulige for deres Arbejdskraft, medens Arbejdsgiverne søger at faa Arbejdskraften saa billigt som muligt. Jeg tør paastaa, at i mange Tilfælde, ja, i de allerfleste Tilfælde, lykkes det Fagforeningerne og Arbejdsgiverforeningen at tale sig til Rette, uden at det behøver at komme til Konflikt, men paa den anden Side lægger jeg ikke Skjul paa, at disse Krav fra Arbejderne eller Modkrav fra Arbejdsgiverne til Tider kan give Anledning til Arbejdsstandsninger i Form af Strejker og Lockouter. Somme Tider varer disse Konflikter kort, somme Tider varer de længe, men man har allerede for mange Aar siden bestræbt sig for at undgaa i alt Fald planløse Arbejdsstandsninger. Tidligere var det saaledes, at naar Arbejderne, medens de var paa Arbejdspladsen, af en eller anden Grund blev fornærmede, gik de deres Vej, og saa blev Arbejdet standset, maaske to—tre Dage, maaske to—tre Uger, hvor længe det nu kunde vare, undertiden for rene Bagateller.

Arbejderne og Arbejdsgiverne var paa et ret tidligt Tidspunkt enige om, at det var uheldigt at have saadanne Forhold. Det var langt at foretrække, om Parterne kunde tale sig til Rette fremfor at slaa sig til Rette. Det medførte Tanken om at faa oprettet faglige Voldgiftsdomstole. Hvis der